

РЕШЕНИЕ

КАРАР

от 22.04.2019 г.

№ 7

Түбән Кама муниципаль районы Шәңгәлче авыл жирлегенә муниципаль норматив хокукый актларына үзгәрешләр кертү мониторингын үткәрү турындагы Нигезләмәне раслау хакында

Түбән Кама муниципаль районы Шәңгәлчеавыл жирлегетарафыннан кабул ителгәннорматив хокукый актлардаүзгәрешләр мониторингы үткәрү буенчаТатарстан Республикасы Түбән Кама муниципаль районы жирле үзидарә органнарының эшчәнлеген камилләштерү максатларында, Татарстан Республикасы Түбән Кама муниципаль районы Шәңгәлче авыл жирлегемунципаль берәмлегенә Уставына таянып,Түбән Кама муниципаль районыныңШәңгәлче авыл жирлегенә Советы

КАРАР БИРӘ:

1. Түбән Кама муниципаль районы Шәңгәлче авыл жирлегенә муниципаль норматив хокукый актларына үзгәрешләр кертү мониторингын үткәрү турында теркәлгән Нигезләмәне расларга.

2. Түбән Кама муниципаль районы Шәңгәлче авыл жирлегенә:
үз нормалар ижат итү эшчәнлегендә әлегә карарның 1 пункты белән расланган Нигезләмәгә таянып эш итәргә;
күрсәтелгән Нигезләмәнең үтәлеше өчен жаваплы затларны билгеләргә;
жаваплы затлар итеп билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләрнең вазыйфа күрсәтмәләренә тиешле үзгәрешләр кертергә.

3. Әлегә карарны Түбән Кама муниципаль районыШәңгәлче авыл жирлегенәУставы нигезендә бастырып чыгарырга, шулай ук аны Интернет мәгълүмати-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы Түбән Кама муниципаль районының һәм Шәңгәлче авыл жирлегенәрәсми сайтында урнаштырырга.

4. Әлегә карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Татарстан Республикасы Түбән Кама муниципаль районы Шәңгәлче авыл
җирлегенең муниципаль норматив хокукый
актларына үзгәрешләр кертү мониторингын үткөрү турындагы
нигезләмә

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Түбән Кама муниципаль районы Шәңгәлче авыл җирлеге муниципаль норматив хокукый актларына үзгәрешләр мониторингы (алга таба – мониторинг, муниципаль актлар, җирле үзидарә органнары) үз вәкаләтләре чикләрендә җирле үзидарә органнары тарафыннан муниципаль актларны кабул итүне (бастыруны), үзгәртүне яки көчен югалткан дип тануны (юкка чыгаруны) тәэмин итү өчен мәгълүмат җыю, гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләү буенча гамәлгә ашырыла торган системалы, комплекслы һәм планлы эшчәнлеген күздә тоту.

2. Мониторинг җирле үзидарә органнары тарафыннан үткәрелә.

3. Җирле үзидарә органнары мониторинг үткәргәндә Түбән Кама муниципаль районы Советы аппаратының хокук бүлеге һәм муниципаль берәмлекнең башка җирле үзидарә органнары белән хезмәттәшлек итәләр.

4. Җирле үзидарә органнарында мониторинг үткөрү өчен җаваплы затлар билгеләнә.

5. Мониторинг үткөрүнең максатлары булып торалар:

федераль һәм республика законнарына туры китерү максатларында муниципаль актларны кабул итү, үзгәртү һәм аларның үз көчләрен югалтуын тану ихтыяжларын ачыклау;

муниципаль актларда фикер каршылыklarын, каршылыklarны, җитешсезлекләрне бетерү, хокукый жайга салуда кабатлау;

җирле үзидарә органнарының норматив хокукый базасын системалаштыруны тәэмин итү;

муниципаль актларда коррупциячел факторларны ачыклау;

гамәлдә файдаланмаган яисә кирәк булмаган (актуальлеген югалткан) муниципаль актларның яисә аларның аерым нигезләмәләрен (нормаларын) ачыклау;

хокук куллану нәтижәләлеген арттыру;

муниципаль актларны тормышка ашыруның нәтижәләлеген киметә торган факторларны ачыклау;

муниципаль актларның үтәлешенә җирле үзидарә органнарының тиешле бүлекчәләре тарафыннан контрольне гамәлгә ашыруга булышлык күрсәтү;

нормалар чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү.

6. Мониторинг үз эченә үзгәрешләрне җыю, гомумиләштерү, анализлау һәм

бәяләүне ала:

федераль конституция законнары, федераль законнар, Россия Федерациясенен башка закон актлары;

Россия Федерациясе Президенты указлары, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары, федераль башкарма хакимият органнарының норматив хокукый актлары, федераль дәрәжәдәге башка законга кагылышлы норматив хокукый актлар;

Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары;

Татарстан Республикасы Түбән Кама муниципаль районы “Шәңгәлче авыл жирлегә” муниципаль берәмлегенә Уставы, муниципаль хокукый актлар.

7. Мониторинг үткәрүнең нигезләре булып торалар:

федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертү;

хокукый жайга салуның билгеле өлкәсендә муниципаль актларны куллануны анализлау;

прокуратура органнары мәгълүматы;

муниципаль актларны камилләштерү яки кимчелекләре турында гаммәви мәгълүмат чаралары мәгълүматы;

гражданның, юридик затларның, шул исәптән ижтимагый, фәнни, хокук саклау һәм башка оешмаларның, шәхси эшкуарларның, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләренә вәкилләкле органнары депутатларының муниципаль актларның камил булмавы турында мөрәжәгатьләре, шул исәптән үз эченә алган:

Татарстан Республикасы норматив хокукый актлары регистрына кертелгән муниципаль актларга карата Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы тарафыннан үткәрелгән хокукый экспертиза бәяләмәсе;

билгеләнгән тәртиптә аны үткәрүгә вәкаләтле затлар тарафыннан эзерләнгән муниципаль актларга коррупциягә каршы экспертиза бәяләмәләре;

жирле үзидарә органнары үткәрә торган конференцияләренә, семинарларның, жәмәгать тыңлавының, ижтимагый фикер алышуларның һәм башка чараларның йомгаклау документлары.

II. Мониторинг үткәрү тәртибе

8. Жирле үзидарә органнары әлеге Нигезләмәнең 4 пункттында күрсәтелгән җаваплы затлар белән үзара бәйләнештә аларның компетенциясе мәсьәләләре буенча мониторинг үткәрәләр.

Мониторинг үткәрү максатларында, эшче төркемнәр төзелергә, киңәшмәләр, консультацияләр үткәрелергә, кирәкле мәгълүмат соратып алынырга, Татарстан Республикасының башка муниципаль берәмлекләре, Россия Федерациясе субъектлары тәҗрибәсе өйрәнелергә, башка эш формалары кулланылырга мөмкин.

9. Мониторинг анализ ясау аша башкарыла:

әлеге Нигезләмәнең 6 пункттында күрсәтелгән актлар;

федераль, республика һәм муниципаль дәрәжәдәге норматив хокукый актларны дөгъвалау эшләре буенча суд актлары (суд практикасы);

прокурор җавап кайтару актлары.

10. Мониторингны гамәлгә ашыру, жирле үзидарә органнарының норматив

базасын анализлау, шулай ук мониторинг йомгаклары буенча үткәрелгән нормалар ижат итү эше нәтижәләрен теркәп бару максатларында, Татарстан Республикасы Түбән Кама муниципаль районы Шәңгәлче авыл җирлеге Советының 2018 елның 19 декабрдәге 35-1 номерлы «Татарстан Республикасы Түбән Кама муниципаль районы Шәңгәлче авыл җирлеге үзидарә органнарында муниципаль норматив хокукый актлар реестрларын оештыру һәм алып бару тәртибе турында» карары нигезендә башкарыла торган муниципаль норматив хокукый актлар реестрлары файдаланыла.

11. Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимизацияләү өчен мәгълүмат системаларының автоматлаштырылган сервислары кулланыла (контрактлар, аларның операторлары белән килешүләр төзүгә бәйле күрсәтелгән мөмкинлекләр булганда):

белешмә хокукый системаларда закон һәм башка норматив хокукый актларга тикшереп торуга куелган үзгәрешләр турында мәгълүмат керү;

белешмә хокукый системаларны хокукый жайга салуның тиешле өлкәләре буенча яңалыклар тасмалары мәгълүматы керү;

муниципаль актларда ачыкланган законнарга туры килмәү турында «Кодекс» мәгълүмат компаниясенең «Региональ законнар аналитигы» автоматлаштырылган мәгълүмат системасы мәгълүматы керү.

12. Муниципаль хокукый актларны кабул итүне (бастыруны), үзгәртүне яки көчен югалткан дип тануны (юкка чыгаруны) тәмин итү өчен мониторинг гамәлгә ашырганда, әлеге Нигезләмәнең 9 пункттында күрсәтелгән анализ белән бергә түбәндәге критерийлар буенча муниципаль актларны куллану практикасы турында мәгълүмат гомумиләштерелә һәм бәяләнә:

кеше һәм гражданның гарантияләнгән хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү;

муниципаль актларны кабул итү (бастыру) зарурлыгы билгеләнгән зур юридик көчкә ия норматив хокукый актлар булу;

муниципаль акт чыгарганда җирле үзидарә органы компетенциясе чикләрен үтәү;

муниципаль актта ривәтчелек факторлары булу;

ижтимагый мөнәсәбәтләрне хокукый жайга салуда тулылык;

хокук нормалары фикер каршылыктары;

юридик-техник характердагы хаталар булу;

аны кулланганда муниципаль акт нигезләмәләренең мәгънәсен бозу;

муниципаль хокукый акты кулланганда, хокуксыз яисә нигезсез карарлар, гамәлләр кылу (гамәл кылмау);

норматив хокукый актларны куллану практикасы булу;

норматив хокукый актларны куллануның бертөрле практикасының булмавы;

муниципаль акты аңлату мәсьәләләре буенча гаризаларның булуы (саны) һәм эчтәлегә;

муниципаль акт белән жайга салынган мөнәсәбәтләргә бәйле рәвештә мөрәҗәгать итүчеләрнең таләпләрен канәгатьләндерү (канәгатьләндерүдән баш тарту) турындагы закон көченә кергән суд актлары һәм аларны кабул итү нигезләре булу (саны).

13. Җирле үзидарә органнары тарафыннан муниципаль актларга үзгәрешләр

кертүгә китерә торган федераль һәм республика законнарына үзгәрешләр мониторингы нәтижәләре буенча ачыкланган очракта:

муниципаль актка үзгәрешләр кертү турында, муниципаль актының үз көчен югалтуын тану турында, яңа муниципаль акт кабул итү турында тиешле муниципаль актлар проектлары эшләнә;

муниципаль актларны зуррак юридик көч актлары белән тәңгәлләштерүгә юнәлдерелгән башка чаралар күрелә.

14. Муниципаль актларны үзгәртү зарурлыгына китерә торган федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертелгән очракта, мониторинг, әлеге пунктның өченче абзацында каралган очрактардан тыш, федераль яки республика актын чыгарганнан соң 30 көн эчендә уздырыла.

Мониторинг үткөрүгә нигез булып гражданның, юридик затларның, шәхси эшкуарларның, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләреннән вәкилләкле органнары депутатларының мөрәжәгатләре торса, шулай ук прокуратура мәгълүматы, «Россия Федерациясе прокуратурасы турында» 1992 елның 17 гыйнварындагы 2202-1 номерлы Федераль законда билгеләнгән срокларда каралган прокурор җавабы актларыннан тыш, мониторинг алар керткәннән соң 30 көн эчендә гамәлгә ашырыла. Күрсәтелгән очрактарда мониторинг үткөрү нәтижәләре турында мөрәжәгать итүче затка хәбәр ителә.

Федераль һәм республика законнары актларының ерак перспективада үз көченә керә торган үзгәрешләре ачыкланган очракта, җирле үзидарә органнарының норма чыгару эшчәнлегенә планнарына тиешле төзәтмәләр кертү турында тәкъдимнәр кертелә.

III. Мониторинг нәтижәләрен тормышка ашыру

15. Муниципаль акт проекты эшләү һәм мониторинг нәтижәләре буенча муниципаль акт кабул итү, әлеге нигезләмәнең 14 пунктындагы өченче абзацында күрсәтелгән очрактан тыш, федераль һәм (яисә) республика законнарының тиешле акты үзгәртелгән мизгелдән ике айдан да соңга калмыйча үткәрелә.

16. Мониторинг үткөрү өчен җаваплы затлар җирле үзидарә органнары җитәкчеләре алдында хисаптан соң килүче айның 5 числосыннан да соңга калмыйча мониторинг нәтижәләре турында хисап тоталар.

16.1. Мониторинг нәтижәләре турында хисап (мәгълүмат) үз эченә алырга тиеш:

мониторинг үткөрү объекты турында мәгълүмат;

мониторинг үткөрү башкаручылары турында мәгълүмат;

мониторинг үткөрү чоры турында мәгълүмат;

хокукый җайга салу предметының кыскача характеристикасы, мониторинг үткөрү нигезләре.

16.2. Мониторинг нәтижәләре турында хисап (мәгълүмат) үз эченә алырга мөмкин:

хокукый җайга салуның ачыкланган проблемалары турында мәгълүмат;

муниципаль актларга үзгәрешләр кертү һәм (яки) яңа муниципаль актларны кабул итү, юкка чыгару зарурлыгы турында тәкъдимнәр;

тиешле хокукий мөнәсәбәтләр өлкәсендә хокукий жайга салуны камилләштерүгә юнәлдерелгән мониторинг нәтижәләренә нигезләнгән башка нәтижәләр һәм тәкъдимнәр.

17. Мониторинг нәтижәләре буенча кабат кабул ителгән муниципаль актлар законнар белән билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукий актлары регистрына кертү өчен жиберелә.

Әлеге регистрга кертү өчен мониторинг нәтижәләре буенча ачыкланган анда булмаган муниципаль актлар жиберелә.

18. Мониторинг нәтижәләре буенча норма чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләнергә мөмкин.

IV. Жаваплылык

19. Мониторинг үткәрү һәм хокукий ижат итү эшчәнлегә өчен жаваплы затлар мониторингны оештыру, шулай ук муниципаль актларны жирле үзидарә органнары карамагындагы тиешле хокукий жайга салу өлкәсендә федераль һәм республика законнарына вакытында туры китерү өчен шәхси (шул исәптән дисциплинар) жаваплылык тоталар.

20. Тискәре нәтижәләргә, шул исәптән гражданнырга, юридик затларга, жәмгыятькә һәм дәүләткә зыян китергән мониторинг нәтижәләре буенча гамәлләр (гамәл кылмау) өчен законнар нигезендә жирле үзидарә органнары житәкчеләре жаваплылык тоталар.

Шәңгәлче авыл жирлегә
Башлыгы

Р.Х.Салимов